

Dosarul nr. 2ra-92/23

2-21127265-01-2ra-20012023

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul central, Judecător – L. Roic-Botezatu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila

ÎNCHEIERE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Pretuleac Vladimir, prin intermediul avocatului Frumosu Nicolae,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pretuleac Vladimir către Horceag Maria cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, obligarea dezmințirii relatării false cu privire la fapte, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2022, prin care a fost menținută hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul central, din 12 aprilie 2022,

c o n s t a t ă:

La 25 august 2021, Pretuleac Vladimir, prin intermediul avocatului Frumosu Nicolae, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Horceag cu privire la recunoașterea ca fiind fals și defăimător pentru onoare, demnitatea și reputația profesională a reclamantului, mesajul ”Hoțul”, expus de către Horceag Maria, obligarea acesteia să dezmințe acest mesaj, prin intermediul aceleiași rețele de socializare ”Facebook” - din grupul ”Sătenii din Dancu”, cu următorul conținut: ”*Având în vedere relatarea falsă cu privire la fapte expusă de mine față de Pretuleac Vladimir, precum că este ”hoț”, dezmint această relatare ca fiind falsă și defăimătoare*”, repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la 03 iulie 2021, pe rețeaua de socializare ”Facebook”, în grupul ”Sătenii din Dancu”, la una dintre postările făcute pe această pagină, Horceag Maria a scris un comentariu în care a folosit în adresa lui Pretuleac Vladimir o relatare falsă cu privire la fapte și anume: ”hoțul”.

La 09 iulie 2021, în adresa pârâtei a fost expediată o cerere prealabilă, recepționată de ea la 29 iulie 2021, prin care a fost solicitată rectificarea/dezmințirea relatării false cu privire la fapte expuse și repararea prejudiciului moral, însă un răspuns la această cerere, nu a primit.

În context, reclamantul a menționat că nu există vreo hotărâre judecătorească irevocabilă care să constate faptul că a comis o infracțiune de furt sau oricare altă infracțiune.

La fel, reclamantul a subliniat că dânsul nu este urmărit în vreo cauză penală, respectiv

acesta nici nu este bănuțit de săvârșirea unei infracțiuni.

Astfel, Pretuleac Vladimir consideră defăimătoare acele informații care relatează despre încălcarea legilor și a normelor de conviețuire (normele morale) și condamnă moral persoana prin opinia publică sau de unii indivizi în particular.

Suplimentar, reclamantul a susținut că pârâta a diseminat relatări false nu doar condamnabile moral, dar și penal, iar caracterul defăimător al relatării folosite este evident.

Totodată a opinat că, relatarea folosită încalcă și principiul prezumției nevinovăției, care are incidență și în materie de apărare a onoarei, demnității și reputăției profesionale. Or, expresia folosită de pârâtă la pretinsa activitate infracțională a reclamantului și notată la rigorile obligației de respectare a prezumției nevinovăției, în expunerea sa a evitat să respecte condițiile cumulative prevăzute la art. 12 alin. (4) din Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare, fapt care certifică neconformitatea expresiei folosite cu legislația în vigoare.

În continuare, reclamantul a precizat că autorul expresiei este identificat ca fiind utilizatorul contului rețelei de socializare "Facebook" - Maria Horceag, ceea ce îi permite să prezume că anume pârâta a răspândit relatarea falsă cu privire la fapte care îl vizează anume pe reclamant, or, expresia defăimătoare a fost postată drept comentariu la o poza în care apare imaginea lui Pretuleac Vladimir.

De asemenea, ținând cont de statutul pe care îl are în localitate (primar), reclamantul consideră că prin asemenea conduită ilegală a pârâtei, îi este știrbită autoritatea lui, de care trebuie să beneficieze în virtutea funcției pe care o deține.

În concluzie, reclamantul a menționat că prejudiciul moral, suportat în urma comentariului postat de către pârâtă, îl estimează la suma de 10 000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Hîncești, sediul central, din 12 aprilie 2022, cererea de chemare în judecată depusă de Pretuleac Vladimir către Horceag Maria cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputăției profesionale, obligarea dezmințirii relatării false cu privire la fapte, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 13 aprilie 2022, Pretuleac Vladimir, prin intermediul avocatului Frumosu Nicolae, a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Hîncești, sediul central, din 12 aprilie 2022, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2022, s-a respins apelul declarat de Pretuleac Vladimir, prin intermediul avocatului Frumosu Nicolae, și s-a menținut hotărârea Judecătorei Hîncești, sediul central, din 12 aprilie 2022.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a menționat că prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecării, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate li s-a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este justă și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Astfel, făcând referire la prevederile legale aplicabile cazului dat, Curtea de Apel Chișinău a remarcat că sarcina probațiunii este pusă pe seama reclamantului care trebuie să dovedească că pârâtul a răspândit informația, îl vizează și este defăimătoare, informația constituie o relatare cu privire la fapte și este în esență falsă, sau judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient, existența și quantumul prejudiciului cauzat.

Cu toate acestea, Pretuleac Vladimir nu a demonstrat prin probe concludente și pertinente că, comentariul "hoțul", plasat de Horceag Maria pe pagina "Sătenii din

Dancu” din rețeaua de socializare ”Facebook”, este fals, denigrator, defăimător și calomnios, aducând atingeri reputației profesionale și a imaginii sale de primar al localității s. Dancu și, respectiv, se referă expres la persoana sa.

Mai mult ca atât, instanța de apel a remarcat că unica probă prezentată de către reclamantul/apelant, în vederea susținerii pretențiilor din acțiune, este screenshot-ul postării Marinei Braga, pe pagina ”Sătenii din Dancu”, de pe rețeaua de socializare ”Facebook”, cu fotografia unei persoane, pe care a fost indicat ”Hoțoman? Om cinstit? Ne face de răs! AFARĂ”, iar în comentariile la aceasta se regăsește și comentariul Mariei Horceag: ”hoțul”.

Suplimentar, Curtea de Apel Chișinău a menționat că din postarea respectivă nu este evident că, în comentariul ”hoțul”, Horceag Maria s-a referit nemijlocit la Pretuleac Vladimir, deoarece din comentarii reiese că acesta nu a fost subiect de discuție, numele și prenumele lui nu a fost vizat în niciun comentariu/sub-comentariu, ceea ce denotă că lipsește o anumită informație ce ar identifica persoana în cauză.

De asemenea, instanța de apel a evidențiat că Pretuleac Vladimir nu a demonstrat că profilul de pe care a fost plasat comentariul ”hoțul” aparține Mariei Horceag și că expresia indicată i-a fost adresată nemijlocit lui Pretuleac Vladimir, iar ca urmare, opinia reflectată în postarea grupului ”Sătenii din Dancu” nu cumulează cele trei condiții necesare pentru a obliga intimata să dezmință informația în sensul art. 7 al Legii cu privire la libertatea de exprimare.

Cu referire la argumentele privind denigrarea demnității și reputației profesionale, instanța de apel a menționat că Pretuleac Vladimir nu a prezentat probe în acest sens, or, exercitarea atribuțiilor sale profesionale presupune survenirea unor consecințe negative și critici legate de funcția exercitată pe parcursul mandatului său, pe care ultimul urmează să și le asume, iar limitele criticii acceptabile în adresa personalităților publice sau a organismelor guvernamentale sunt mai largi decât ale celei în adresa persoanelor particulare și, în general, sunt mai largi atunci când nu sunt criticate persoanele nominalizate.

La 16 ianuarie 2023, Pretuleac Vladimir, prin intermediul avocatului Frumosu Nicolae, a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2022, prin care a solicitat casarea acesteia și a hotărârii Judecătoriai Hîncești, sediul central, din 20 ianuarie 2022, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea cererii de recurs s-a invocat că instanța de apel, nu a apreciat corect și nu a elucidat pe deplin circumstanțele și probele administrate la dosar, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, fapt ce a dus la adoptarea unei soluții greșite.

Astfel, recurentul a specificat că instanțele de judecată nu au dat apreciere corespunzătoare postării cu fotografia sa, în comentariile la care se regăsește și comentariul Mariei Horceag: ”hoțul”.

De asemenea, recurentul a menționat că, faptul că anume Horceag Maria, a plasat comentariul dat de pe profilul său de pe rețeaua de socializare ”Facebook” și că acesta a fost adresat anume lui Pretuleac Vladimir, este incontestabil.

Mai mult ca atât, în cadrul ședințelor de judecată din prima instanță, Horceag Maria nu a negat cele imputate ei.

Suplimentar, Pretuleac Vladimir a remarcat că de rând cu obligația lui de a proba circumstanțele invocate, Horceag Maria de asemenea are obligația de a prezenta probe privind netemeinicia pretențiilor din acțiune.

În concluzie, recurentul a menționat că circumstanțele de fapt elucidate prin prisma

materialelor cauzei, în coroborare cu normele legale aplicabile speței date, demonstrează temeinicia cererii de chemare în judecată și, respectiv, a pretențiilor privind obligarea dezmințirii relatării false, inclusiv a celor privind repararea prejudiciului moral.

Cu referire la prevederile art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil menționează că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2022 a fost expediată părților în proces, la 22 decembrie 2022, prin poșta electronică. (f.d. 93)

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, constată că recursul declarat de Pretuleac Vladimir, prin intermediul avocatului Frumosu Nicolae, la 16 ianuarie 2023, este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Pretuleac Vladimir, prin intermediul avocatului Frumosu Nicolae, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/aceor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei

atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța inferioară, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în recursul declarat de Pretuleac Vladimir, prin intermediul avocatului Frumosu Nicolae.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Pretuleac Vladimir, prin intermediul avocatului Frumosu Nicolae.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas